

– Tað er eingin ivi um, at hetta var viðvirkandi til at bankin fall. Tú hevði í roynd og veru ein stjóra í bankanum, sum endaði við at vera stjóri yvir øllum, bæði banka og grunni, og sum stýrði øllum at kalla einsamallur. Eik Grunnurin og Umboðsráðið, sum kundarnir, ikki partabrævaegjararnir, valdu, áttu bankan. Men ongin evnaði at siga Marner Jacobsen ímóti sum stjóra. Og dømini úr Danmark vístu júst sama bygnaðarfeil, greiðir Jørn Astrup Hansen frá.

Hann er ikki í iva um, at hesi bygnaðurin er lívshættisligur fyri bankar.

– Stóð tað til mín, varð hesin bygnaðurin bannaður við lóg í morgin, staðfestir hann.

Í 2011 varð við lóg bannað sparikassum og sparikassagrunnum at hava somu nevnd. Men meðan bankalóggávan og bankaeftirlitið er danskt, er tryggingarlóggávan og tryggingareftirlitið yvirtikið málsøki. Tí er eingin, ið heldur eyga við bygnaðinum í TF Samtakinum í dag.

Endurtaka sama feil við TF Samtakinum

Sambært Jørn Astrup Hansen eru føroyingar nú við at endurtaka júst sama feil við Eik Banka og bygnaðinum í TF Samtakinum, sum vit gjørdur fyri bert fáum árum síðani við Eik Banka og Eik Grunninum.

Bygnaðurin í TF Samtakinum er soleiðis bygdur upp. Allir tryggingartakararnir í P/F Tryggingarfelagnum Føroyum eiga L/F Ognarfelag Tryggingartakaranna, sum so eigur móðurfelagið í TF Samtakinum, P/F TF Holding.

TF Holding eigur seks dótturfeløg, harav tvey eru av serligum týðningi. TF Holding eigur 100 prosent av P/F Tryggingarfelagið Føroyar og so eisini 100 prosent av P/F Eik Banka. Tað er sostatt nevndin í TF Holding, sum eigur og velur nevndina í Eik Banka. Nevndin í Eik Banka er tann sum hevur eftirlit við og setur stjóra og dagligu leiðsluna í Eik Banka, sum í dag er Súni Schwartz Jacobsen.

35 umboðsráðslimir, sum verða beinleiðis valdir av øllum tryggingartakarunum, velja nevndina í Ognarfelag Tryggingartakaranna, og sambært viðtøkunum skal nevndin í Ognarfelag Tryggingartakaranna verða tann sama sum í TF Holding. Á aðalfundinum velur TF Holding allar limirnar í nevndini fyri Eik Banka, sum harumframt eisini fevnir um starvsfólkaumboð.

Forstjóri í Eik Banka er Súni Schwartz Jacobsen. Men Súni Schwartz Jacobsen er eisini forstjóri í TF Holding, hvørs nevnd velur nevndina í Eik Banka, sum skal hava eftirlit við stjóranum í Eik Banka, sum er Súni Schwartz Jacobsen. Sum vit sóu í gamla Eik Banka, er stórur vandi fyri at ein sterkur stjóri klárar at yvirtaka valdið á einari veikari nevnd. Hetta merkir so, at er nevndin í TF Holding ov veik at siga forstjóranum ímóti, so yvirtætur forstjóran valdið á øllum samtakinum.

SAVNSMYND

»Stóð tað til mín, varð hesin bygnaðurin bannaður við lóg í morgin«

L/F Ognarfelag Tryggingartakaranna

Nevndin verður vald av Umboðsráðnum, sum verður valt av tryggingartakarunum við beinleiðis vali

■ TF-Holding P/F

Nevndin er tann sama sum í L/F Ognarfelag Tryggingartakaranna

Forstjóri: Súni Schwartz Jacobsen

Stjóri: Regin Hammer

■ Tryggingarfelagið Føroyar P/F

Nevndin verður vald av einsamalla eigarunum, sum er TF-Holding P/F

Forstjóri: Regin Hammer

■ Eik Banki P/F

Nevndin verður vald av einsamalla eigarunum, sum er TF-Holding P/F

Forstjóri: Súni Schwartz Jacobsen

Bygnaðurin í TF Samtakinum. Bæði nevndir og stjórar ganga aftur í øllum samtakinum. Í apríl verður aðalfundur í Ognarfelag Tryggingartakaranna. Tá liggur framtíðin hjá Eik Banka og øllum feløgnum undir TF Holding í hondunum á teimum 35 umboðsráðslimumum

Nevndarsessir sum bein

Sambært Jørn Astrup Hansen er hetta ein av vandunum, vit siggja í verki í TF Samtakinum í dag.

– Súni Schwartz Jacobsen er ein dugnaligur grannskoðari og ein dugnaligur stjóri, sum vil valdið. Og tað skal ein stjóri í einum stórum banka jú helst eisini. Trupulleikin uppstendur, tá stjórin, sum vil valdið, ikki fær nógv mótspæl, og tað fær Súni Schwartz Jacobsen ikki. Hann er bankin og hann er aðalfundurin. Hann er forstjóri í TF Holding og umboðar sostatt eigarann hjá nevndini, sum er stjóri hjá honum. Sostatt er hann eisini sín egni stjóri og sitt egna eftirlit

í Eik Banka, sigur Jørn Astrup Hansen.

Samanfallið millum nevndirnar í TF Holding og Eik Banka ger tað eisini møguligt at viðlíkahalda henda bygnaðin uttan mótmæli.

– Vandin er jú stórur fyri, at nevndarsessirnar í Eik Banka verða nýttir sum bein at býta út til fólkinu í TF Holding og Ognarfelag Tryggingartakaranna. Tað er væl tað, vit hava sæð heilt fram til í dag, sigur Jørn Astrup Hansen, sum hevur sitið á fremsta bonki og eygleitt tað, ið fer fram í samtakinum, tá hann var nevndarlimur í Eik Banka.

Inntil nýliga varð nevndin í

TF Holding stýrd av fyrrverandi nevndarformanninum og næstformanninum í TF Holding, Gunnar í Liða og Jákup Egholm Hansen, sum eisini vóru ávikavist næstformaður og nevndarlimur í nevndini fyri Eik Banka. Við hjálp frá forstjóranum høvdu teir sostatt buktina og báðar endarnar at deila beinini í samtakinum út.

At nevndarsessir verða býttir út sum bein, kann stóra og javna útskiptingin í nevndini benda á. TF Holding hevur síðani 2011 havt triggjar nevndarsessir í Eik Banka. Gunnar í Liða hevur sitið á einum av hesum sessunum. Hinir báðir sessirnar hava síðani TF keypti

bankan í 2011 gingið upp á skift millum seks onnur fólk, nevniliga Birgir Mohr, Jóannes Danielsen, Regin Hammer, Árna Jacobsen, Jákup Egholm Hansen og Marion á Lakjuni.

Hóast valdsjavnvágin í TF Holding tó skifti fyri tveimum vikum síðani, og nýggj leiðsla er í samtakinum, er einki, ið forðar fyri at nýggja leiðslan heldur áfram í sama stíli. Trupulleikin er nevniliga innbygdur í sjálvum bygnaðinum í samtakinum.

Eiga at uppløysa samtakið

Sambært Jørn Astrup Hansen eru tó onkrir møguleikar í at velja, fyri at loysa bygnaðartrupulleikan. Ein av møguleikunum er at loysa Eik Banka úr TF Samtakinum og lata hann aftur til fólkið, sum av uppruna eigur bankan.

Tá monopolíð á tryggingarøkinum varð avtikið í Føroyum í 1998, og Tryggingarsambandið varð umskipað til eitt partafelag undir navninum P/F Tryggingarfelagið Føroyar, varð bert partur av peninginum, sum tryggingartakararnir høvdu spart upp, settur í sjálva tryggingarfelagið.

Samlaða eginognin í Tryggingarsambandinum var um 1,3 milliardir krónur um ta tíðina. 300 milliónir krónur vórðu settar í nýggja tryggingartafelagið, meðan 1 milliard krónur vórðu settar í TF Holding. Tað vóru eisini hesir uppspardu pengarnir, ið vórðu nýttir at keypa Eik Banka frá Fíggarligum Støðfesti.

Sambært Jørn Astrup Hansen kundi eitt uppskot tí verið at loyst bankan úr TF Samtakinum og latið partapeningin í bankanum til ein grunn, sum er óheftur av TF Samtakinum og bankanum. Bankin vil við hesum verða ogn hjá føroyska fólkinum.

– Rímligt nokk, heldur Astrup, tað var jú tað føroyska fólkið, sum høvdu spart pengarnar upp, ið bankin varð keyptur fyri.

Framtíðin avgerast í komandi mánaði

Um ein góðan mánað verður aðalfundur í Ognarfelag Tryggingartakaranna. Tá skulu teir 35 limirnir í umboðsráðnum, sum eru valdir av fólkinum, velja nevndina í Ognarfelag Tryggingartakaranna, og sostatt eisini nevndina í TF Holding.

Hetta verður gjørt eftir innstilling frá tilráðingarbólkinum, sum verður valdur av Umboðsráðnum. Tríggir limir í tilráðingarbólkinum verða valdir millum Umboðsráðslimirnir, meðan ein ella tveir limir verða valdir grundað á førleikar og vitan. Tað er tó ikki altíð, at tilráðingarnar frá tilráðingarbólkinum verða fylgdar.

Í apríl verður aðalfundur í Ognarfelag Tryggingartakaranna. Tá liggur framtíðin hjá Eik Banka og øllum feløgnum undir TF Holding í hondunum á teimum 35 umboðsráðslimumum. Bert teir hava møguleika at ávirka, hvørja kós vit seta fyri størsta fíggar-samtak og næststørsta banka í Føroyum.